

Jongeren als nabestaanden na zelfdoding van een gezinslid

M. van 't Erve · R. Fiddelaers-Jaspers

Published online: 5 November 2015
© Bohn Stafleu van Loghum 2015

Samenvatting De meeste jongeren willen niet anders zijn dan anderen. Als ze te maken krijgen met de zelfdoding van een gezinslid hebben ze vaak moeite om hun gevoelens met anderen te delen. Soms schamen ze zich en zijn ze bang voor oordelen van anderen. De andere gezinsleden hebben het in hun ogen al moeilijk genoeg en de jongere wil voorkomen dat die zich zorgen maken.

Trefwoorden Suïcide · Rouw · Nazorg

Risico op psychosociale problemen

Er is weinig onderzoek naar jonge nabestaanden van zelfdoding. Een uitzondering vormt een kwalitatief onderzoek waaraan vijftig jongeren meewerkten [1-3].

Had ik het kunnen voorkomen? Betekende ik zo weinig voor hem? Een wirwar aan gedachten zoals zelfverwijt, boosheid, angst en schaamte blokkeert het rouwen en het onderliggende verdriet.

Bij het grootste deel van de zelfdodingen sprake is van psychiatrische problematiek [2]. Kinderen van ouders met psychiatrische problemen (KOPP) hebben een groter risico om zelf psychosociale problemen te ontwikkelen [4].

Ongeloof, niet begrijpen en delen van ervaringen

Voor gezinsleden is het niet altijd duidelijk dat hun naaste problemen had. Hierdoor is er vaak ongeloof en zoeken

zij lang naar oorzaken. Vooral kinderen hebben moeite om te begrijpen dat hun ouder, broer of zus misschien ziek was en problemen had. Het is voor hen belangrijk te horen dat de aanleiding niks met hen te maken heeft.

Jongeren moeten ervaren dat ze steun mogen zoeken als ze zelf problemen hebben. In een veilige omgeving met een open sfeer zullen ze eerder hun zorgen, vragen en gevoelens uiten. Soms staan ouders te dichtbij om deze steun te kunnen bieden. Dan is het heel waardevol als ze bij anderen troost kunnen vinden. De website www.survivalkid.nl biedt een begeleide chatgroep voor jonge nabestaanden van zelfdoding. Uit onderzoek naar een groepsinterventie voor kinderen die een ouder, broer of zus hebben verloren door zelfdoding blijkt dat er een preventieve werking uitgaat van groepswork dat is gericht op het versterken van veerkracht [5].

Literatuur

1. 't Erve M van, Fiddelaers-Jaspers R. Om alles wat er niet meer is. Jongeren over achterblijven na zelfdoding. Averbode: Averbode; 2008.
2. 't Erve M van, Windmeijer P. Steun voor ouder(s) en kind(eren) na zelfdoding van een gezinslid. Handleiding voor organisatie en begeleiding. Assen: Indigo; 2011.
3. Fiddelaers-Jaspers R. Kon je dan niet blijven voor mij, kinderen en jongeren ondersteunen na zelfdoding in hun omgeving. Heeze: In de Wolken; 2013.
4. Pfeffer CR, et al. Child survivors of suicide: psychosocial characteristics. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 1997;36:65-74.
5. Pfeffer CR, et al. Group intervention for children bereaved by the suicide of a relative. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2002;41:505-13.

M. van 't Erve, adviseur, begeleider nabestaanden van zelfdoding.

R. Fiddelaers-Jaspers, verliesdeskundige.

M. van 't Erve (✉)
Eigen praktijk,
Zutphen, Nederland
e-mail: m.vanterve@hetnet.nl

R. Fiddelaers-Jaspers
Expertisecentrum Omgaan met Verlies en
Opleidingen Land van Rouw,
Heeze, Nederland

Colofon

Jaargang 47, nr 6, 2015

Het tijdschrift voor Jeugdgezondheidszorg is een uitgave van Bohn Stafleu van Loghum, onderdeel van Springer Media B.V.

Redactie

dr. M.M. Boere-Boonekamp, hoofdredacteur
 prof. dr. K.P.M. Hoppenbrouwers
 drs. M.P.H.M. Kobussen
 dr. K. Van Puyenbroeck
 prof. dr. H. Raat
 dr. M. Roelants
 drs. I.I.E. Staal

Redactieadres: Bohn Stafleu van Loghum,
 Postbus 246, 3990 GA Houten, jgz@bsl.nl
 Aanleveren kopij: www.editorialmanager.com/tjgz/

Uitgever: drs. A. Heida

Basis vormgeving

Twin Media, Culemborg

Advertenties

Advertentieverkoop: adverteren@bsl.nl, tel: 030 – 638 3603
 Aanleveren van advertentiemateriaal kan via media.marketing@bsl.nl, Nico Verbon, tel. 030-638 3943

Abonnementen

JGZ verschijnt zes keer per jaar.
 Abonnementprijs: (print + online toegang) € 98,50. Studenten ontvangen 50% korting.

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd tenzij twee maanden voor de vervaldatum schriftelijk is opgezegd.

Abonnementenadministratie: Klantenservice Bohn Stafleu van Loghum, Postbus 246, 3990 GA Houten. Telefoon: 030-6383736. Bij wijziging van de tenaamstelling en/of adres verzoeken wij u de adresdrager met de gewijzigde gegevens op te sturen naar de afdeling klantenservice of wijzigingen door te geven via het formulier op www.bsl.nl/contact

Voorwaarden

Op leveringen en diensten zijn de bij de Kamer van Koophandel gedeponeerde algemene voorwaarden van Springer Media B.V. van toepassing, tevens raadpleegbaar op www.springermedia.nl. De voorwaarden worden op verzoek toegezonden.

Het overnemen en vermenigvuldigen van artikelen en berichten uit dit tijdschrift is slechts geoorloofd met bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de

uitgever. Het verlenen van toestemming tot publicatie in deze uitgave houdt in dat de Standaardpublicatievoorwaarden van Springer Media B.V., gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder dossiernummer 3210/635, van toepassing zijn, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen. De Standaardpublicatievoorwaarden voor tijdschriften zijn in te zien op www.bsl.nl/schrijven-bij-bohn-stafleu-van-loghum/auteursinstructies of kunnen bij de uitgever worden opgevraagd.

www.bsl.nl

© 2015 Bohn Stafleu van Loghum



Bohn
 Stafleu
 van Loghum

mvw
 media voor vak
 & wetenschap

ISSN: 1567 – 8644